

Κ.Υ.Π. / Α' ΚΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝ

(38)

**ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ – ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

Τῆς 9ης Ἰουλίου 1974

ΚΥΠ/Α' ΚΛΑΔΟΣ

~~ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝ~~

Ο- 220614

α.α.α. ( )

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Από 080800 μέχρι 090800/7/1974

Κ Υ Π Ρ Ο Σ

1.- Πολιτική Κατάσταση

α.- Τουρκικά Ένέργειαι

(1) Κατά τήν πραγματοποιηθεύσαν τήν 4/7/74 ιδιαίτεραν συνάντησιν μεταξύ των δύο Συνταγματολόγων ο Άλντικατσι έξέφρασε τήν άνησυχίαν του δι'ένδοχομένην άποχώρησιν των Έλλήνων Άξιωματικών έκ Κύπρου καί έλεγchon τής Β/Φ υπό τής Κυπριακής Κυβερνήσεως.

→ Τοιαύτη εξέλιξις, έτόνισε, θα περιπλέξη τό Κυπριακόν πρόβλημα, θπτιον ή βράδυον ο Κυπριακός στρατός θα περιέλθη υπό τόν έλεγchon των άριστερων καί ή πολιτική κατάστασις θα ύποστη ριζικήν διαφοροποίησην.

Οί Β/Κ, προσέθεσεν ο Άλντικατσι, δυνατόν νά άχθοθν έκουσίως υπό Κομμουνιστικόν έλεγchon, πλήν όμως οί Τ/Κ θα άντισταθοθν.

Είναι γνωστόν ότι ο Λυσσαρζόης συνεργάζεται μέ τόν Μπερμπερογλου, ή πλειονότης όμως των Τ/Κ άπεχθάνεται τόν Κομμουνιστικόν ζυγόν καί έντεϋθεν ή πιθανή μελλοντική περιπλοκή του Κυπριακού.

(5/2)

./..

- 2 -

Σ χ ό λ ι ο ν

Ἡ ἐνδεχομένη ἀποχώρησις ἐκ Κύπρου τῶν Ἑλλήνων Ἀξιωματικῶν ἔχει ἀνηουχήσει τὴν Τουρκικὴν πλευράν, καθ' ὅσον ἡ παρουσία των ἐν τῇ Νήσῳ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Τ/Κ μειονότητος.

- (2) Εἰς κοινὸν ἀνακοινωθέν, ἐκδοθέν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν συνομιλιῶν τοῦ Προέδρου τῆς Μαυριτανίας εἰς Ἀγκυραν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ Κυπριακὸν ἐκφράζεται ἡ ἐλπίς, ὅτι αἱ ἐνδοκυπριακαὶ συνομιλίαι θὰ ὀδηγήσουν εἰς δικαίαν λύσιν ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ συνεταιρικοῦ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον προβλέπεται ὑπὸ τῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1960, αἵτινες ἔδρυσαν τὸ Κυπριακὸν κράτος διὰ τῆς ἐπιδείξεως σεβασμοῦ πρὸς τὰ νομικὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῶν ὁσὺ κοινοτήτων.

(Z/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

Ἡ Τουρκικὴ πλευρά, μετὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κρίσιν εἰς τὰς ἐνδοκυπριακὰς συνομιλίαις ἔνεκα τῆς ἐπισημῶς ἐγκαινισιοθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Ἐτζεβίτ πολιτικῆς περὶ ὁμοσπονδιακῆς λύσεως ἐν Κύπρῳ, ἀποφεύγει νὰ διατυπώσῃ ἐπισημῶς τὴν ὡς ἄνω θέσιν τῆς, ὑποστηρίζουσα τὸ συνεταιριστικὸν καθεστῶς, ὅπερ δέν διαφέρει οὐσιαστικῶς τοῦ ὁμοσπόνδου.

β.- Ἐνδιαφέρον Ἐθνῶν Χωρῶν διὰ τὴν Κύπρον

Τὴν 1/7/74 ὁ Α' Γραμματεὺς τῆς ἐν Κύπρῳ Βρεταννικῆς Ὑπᾶτης Ἀρμοστείας Στέρενς, εἰς κατ' ἰδίαν συνομιλίαν του μετὰ τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ Ἑλληνοῦ συναδέλφου του, ἀνέφερε τὰ ἀ-

./..

- 3 -

κδλουθα εν σχεσει με το δημιουργηθεν θεμα της Β/Φ :

- (1) Οί Βρεταννοί άνησυχούν τά μέγιστα εκ του δημιουργηθέντος υπό του Μακαρίου θέματος της Β/Φ, διότι πιστεύουν ότι ουδεμία ύπηρξεν άφορμή προς ανάκτησιν τούτου.
- (2) Αποδίδουν τεραστίαν σημασίαν εις την ύπαρξιν της Β/Φ εις Κύπρον καί εις την στελέχωσίν της με Έλληνας Αξιωματικούς, οιτινες άποτελοσν έγγύθειν καί αντίβαρον των ύπαρχουσών εν Κύπρω άριστερών αποκλίσεων της Κυπριακής Κυβερνήσεως.
- (3) Οί εν Κύπρω Έλληνες Αξιωματικοί δέν φαίνεται νά είναι άναμεμιγμένοι εις ένεργείας κατά της Κυπριακής Κυβερνήσεως καί συνεπώς ή προσπάθεια εκδιώξεως των πιθανόν νά εκπηγάξη από την Σοβιετική Ένωση μέσω του ΑΚΕΛ καί της ΒΔΕΚ.
- (4) Δέν τρέφουν έμπιστοσύνην προς τό Έφεδρικόν Σώμα.
- (5) Πιστεύουν ότι εάν επιτευχθή ή εκδιώξις των Έλλήνων Αξιωματικών καί ή αποδυναμωσις της Β/Φ, τό επόμενον βήμα της Κυπριακής Κυβερνήσεως θά είναι ή εκδιώξις των Βρεταννών από τάς εν Κύπρω βάσεις των.

(B/2)

Σ χ ό λ ι ο ν

Ο άνωτέρω Βρεταννός Διπλωμάτης κατά τό παρελθόν είχεν εκφρασθή εις βάρος της Ελλάδος καί των Έλλήνων Αξιωματικών ύποστηρίξεας άνάμιξίν των εις την έσωτερικήν άνωμαλίαν εν Κύπρω.

Κατόπιν τούτου πιστεύεται ότι τά άνωτέρω έλέχθησαν προς έξυπηρέτησιν των σκοπιμοτήτων της Αγγλικής πολιτικής.

./..

- 4 -

γ.- Τ/Κ Ένέργειαι

Τήν 8/7/74 ὁ Ντεκτῆς, εἰς δηλώσεις του πρὸς τὸν Τ/Κ τύπον σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς Β/Φ, ἀνέφερον ὅτι ἡ Ἑλληνική πλευρὰ δυνατὸν νὰ ἐπιδιώξη ἐπέκτασιν τῆς πυρᾶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν Τ/Κ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι (Τ/Κ) πολὺ προσεκτικοὶ καὶ ψύχραιμοι.

Ἡ ἐπιστολή τοῦ Μακαρίου, προσέθεσεν, ἀποτελεῖ σημαντικὸν ἱστορικὸν ντοκουμέντο, διότι ἀποκαλύπτει εἰς ποῖας ἐνεργείας θά προβῇ ἡ Ἑλλάς διὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν εἰς ἕνωσιν.

Ἐκεῖνοι τὸ ὁποῖον ἔχει σημασίαν εἶναι ἴδαν ὁ Μακάριος ἔκαμε στροφὴν ἢ ὄχι πρὸς μίαν συνεταιρικήν ἀνεξαρτησίαν μὲ ἠγγυσημένην μονιμότητα.

(2/3)

Σ χ ὅ λ ι ο ν

Συνεχίζεται ἡ ὑπὸ τῶν Τ/Κ στενὴ παρακολούθησις τῶν ἐξελίξεων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πλευρὰν καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ θέματος.

Τ Ο Υ Ρ Κ Ι Α

2.- Πολιτικὴ Κατάστασις

α.- Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ

Σχέσεις μετὰ τῶν ΗΠΑ

Ἀνεφέρθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις Νίξον θά προσπαθῆσ^ν μὴ ψηφισθῇ ὁ Νόμος ὑπὸ τοῦ Κογκρέσου διὰ τὴν ἄρσιν τῆς παροχῆς Στρατιωτικῆς βοήθειας πρὸς τὴν Τουρκίαν.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀνάκλησις τοῦ Ἀμερικανοῦ Πρέσβεως, ὑποδηλοῦ ὅτι ἡ ἀντίδρασις τῶν Ἀμερικανῶν εἶναι μεγαλυτέρα

./..

- 5 -

της υπό των Τούρκων άναμενομένης. Πρόκειται επίσης να άνακληθούν είς ΗΠΑ τρεΐς άνώτεροι Διπλωμάται της έν Άγκύρα Άμερικανικής Πρεσβείας, λόγω της άποτυχίας των να άποτρέψουν την έπανακαλλιέργειαν υπό των Τούρκων του όπλου. Έν τῷ μεταξύ ό Πρωθυπουργός Έτζεβίτ έδήλωσεν ότι τό θέμα του όπλου δεν πρέπει να παραβλάπη τας Τουρκο-Άμερικανικές σχέσεις.

(2/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

Τό θέμα της έπαναλήψεως της καλλιέργειας του όπλου, ένδιαφέρει τάξεις ψηφοφόρων τόσο του Κυβερνητικού Συνασπισμού όσο και της Άντιπολιτεύσεως, ή υπόθεσις δέ αύτη και ό χειρισμός ευρίσκεται και είς τό επίκεντρον των σχέσεων της Τουρκίας μετά των ΗΠΑ κατά την παρούσαν φάσιν.

Πάντως τοϋτο πιθανώς να έχη σοβαράς επιπτώσεις επί της Τουρκίας και δὴ είς τόν οίκονομικόν τομέα, καθότι έχει καθορισθῆ διά τό οίκονομικόν έτος (1 Ιουλίου 1974) υπό των ΗΠΑ, να χορηγηθῆ είς την Τουρκίαν, οίκονομική βοήθεια 23 έκατομμυρίων δολλαρίων, δωρεάν στρατιωτική τσιαύτη 90 έκατομμυρίων δολλαρίων και 90 έκατομμυρίων δολλαρίων διά επί πλέον πιστώσεις πωλήσεως όπλων.

β.- Οίκονομική Κατάστασις

Έρευναι Πετρελαίου

Άνεφέρθη ότι την 7/7/74 απέπλευσεν έξ Άμμοχώστου τό υπό Άμερικανικήν σημαίαν Ωκεανογραφικόν σκάφος της εταιρείας "TZI-ES-AI" Καρίμπιαν Σή, διά Κωνσταντίνουπέλιν.

(Διμεναρχείον Άμμοχώστου-Β/3)

./..

- 6 -

Σ χ ό λ ι ο ν

Πρώτη πληροφορία.

Τό άνωτέρω οκάφος θά άρχιση έρευνας περι τά μέσα 'Ιουλίου εϊς τήν Μαύρην θάλασσαν καί Προποντίδα.

Δέν έπετεύχθη συμφωνία μεταξή της Τουρκίας καί της "TZI-ES-AI" διά νά έρευνήση τό Αίγαϊον, λόγω άντιδράσεως της 'Εταιρείας. Οί Τουρκοί όμως πιστεύουν ότι μέχρι του Σεπτεμβρίου ή 'Εταιρεία θά άρη τάς άντιδράσεις της. Ο ρόλος της 'Εταιρείας "TZI-ES-AI" συνίσταται εϊς σειομογραφικήν έρευναν καί άναφοράν άποτελεσμάτων.-

3.- Στρατιωτική Κατάσταση

8^η ΜΠ (ΡΑΙΔΕΥΤΟΣ)

Η 8^η ΜΠ έγνώρισε πρός τό 131 ΣΠ καί τό 95Τ/ΘΣ τά κάτωθι :
"Τήν 10/7/74 αί Μονάδες αιτινες θά έπιστρέψουν εκ της περιοχής της άσκήσεως εϊς τήν φρουράν, θά λάβουν πρωϊνόν ρόφημα εϊς θπαιθρον, μεσημβρινόν γεύμα εϊς "KOMANY" καί δεϊπνον εϊς στρατώνας".

Εϊς τήν περιοχήν άσκήσεως θά παραμείνουν αί κάτωθι Μονάδες :

α.- Εϊς (1) Λόχος του ΤΜ της Μεραρχίας.

β.- Πυροβολαρχία της 1^{ης} Τ/Θ Μεραρχίας.

γ.- Λόχος Μηχανικού του Τ/Μ

Αί Μονάδες αί εύρισκόμεναι εϊς θπαιθρον θά παραλάβουν τρόφιμα εκ Μαγαζών.

(Α/2)

Σ χ ό λ ι ο ν

Πρόκειται περι της άσκήσεως διαβάσεως ύδατίνου κωλύματος ήτις εϊχε προγραμματισθη διά τό 2^{ον} 15νθήμερον του μηνός 'Ιουνίου 1974 καί άνεβλήθη διά τόν 'Ιούλιον 1974.

./..

- 7 -

Αί παραμένουσai εἰς τόν χῶρον ἀσκήσεως Μονάδες πιθανῶς νά εἶ-
ναι ἀπαραίτητοι διὰ τήν ἀσκήσιν διαβάσεως ὑδατίνου κωλύματος
τῶν λοιπῶν Μονάδων τῆς 8^{ης} ΜΠ πλην τοῦ 131 ΣΠ καί τοῦ 95Τ/ΘΣ
καί τήν περισυλλογήν καί φύλαξιν τοῦ ὑλικοῦ.
Ἐπιβεβαιοῦνται ^{αἱ} πληροφορίαι περὶ ἐπανόδου τῶν Μονάδων ἐσωτερι-
κοῦ εἰς τοὺς στρατῶνας των.